

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

Юридичний інститут

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І
УМІНЬ СТУДЕНТІВ
в Юридичному інституті
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника**

Івано-Франківськ, 2012

*Затверджено на засіданні науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №3 від 23 січня 2012 року)
Рекомендовано до друку Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 5 від 1 лютого 2012 року)*

Укладачі:

Кобецька Надія Романівна, голова науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права, кандидат юридичних наук, доцент

Логвінова Марія Володимирівна, заступник директора Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат юридичних наук, доцент

Петровська Ірина Ігорівна, викладач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат юридичних наук

Козич Ігор Васильович, старший викладач кафедри кримінального права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

К55 Кобецька Н.Р., Логвінова М.В., Петровська І.І., Козич І.В.
Критерії оцінювання знань і умінь студентів в Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника [текст] / *Надія Романівна Кобецька та інші.* – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2012. – 14 с.

Критерії оцінювання знань і умінь студентів містять детальний опис норм та характеристик рівнів знань студентів по різних видах поточного та підсумкового контролю з урахуванням особливостей організації навчання в умовах Болонської системи та виходячи з Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженого на засіданні вченої ради Юридичного інституту 12.10.2010 р. Вони є обов'язковими складовими навчально-методичного забезпечення відповідно до вимог Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

Методична розробка призначена для завідувачів кафедр, викладачів, аспірантів, студентів.

ББК 67.9(4Укр)

© Кобецька Н.Р. та ін., 2012
© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНИХ КОНТРОЛЬНИХ / САМОСТІЙНИХ РОБІТ.....	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВИКОНАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ (КРІМ ТЕСТОВИХ)	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ (ІНДИВІДУАЛЬНОЇ) РОБОТИ.....	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКУ	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ	122
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	122
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	13

ПЕРЕДМОВА

Оцінювання знань – визначення й вираження в умовних одиницях (балах), а також в оцінних судженнях викладача знань, умінь і навичок студентів відповідно до вимог навчальних програм.

Критерії оцінювання – це ті положення, врахування яких є обов'язковим при виставленні тієї чи іншої оцінки.

Ефективність усього процесу педагогічного оцінювання напряду залежить від його об'єктивності. Оцінка стає дійсним стимулом навчання за умов, якщо вона справедлива і дотримується об'єктивність у вимогах до всіх студентів. Особливо важливо, щоб студенти відчули і визнали справедливість і доброзичливість викладача. Оцінка за успішність не повинна залежати від тих чи інших особливостей поведінки студентів або особистих непорозумінь з викладачами. Бути об'єктивним, це загалом, означає не піддаватися почуттям симпатії чи антипатії, а суворо дотримуватися встановлених норм і критеріїв оцінки, її вмотивованості й обґрунтування, а також враховувати ступінь навченості, тобто повноту, глибину, ґрунтовність, систематичність знань. Основою у процесі оцінювання знань є рівень знань.

В розділі 4 Комплексу нормативних документів для розробки складових систем стандартів вищої освіти, затверджене наказом Міністерства України №285 від 31 липня 1998 року визначено поняття:

- *Знання* – результат процесу пізнання діяльності, її перевірене суспільною практикою і логічно упорядковане відображення в свідомості людини. Знання - категорія, яка відбиває зв'язок між пізнавальною і практичною діяльністю людини. Знання виявляються в системі понять, суджень, уявлень та образів, орієнтовних основ діяльності тощо, яка має певний обсяг і якість. Знання можливо ідентифікувати тільки, коли вони проявляються у вигляді вмінь виконувати відповідні розумові або фізичні дії. Рівні сформованості знань щодо змісту навчального елемента:

- ознайомчо-орієнтований – особа має орієнтоване уявлення щодо понять, які вивчаються, здатна відтворювати формулювання визначень, законів тощо, вміє вирішувати типові завдання шляхом підставлення чисельних даних;

- понятійно-аналітичний – особа має чітке уявлення та поняття щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати смислове виділення, пояснення, аналіз, перенесення раніш засвоєних знань на типові ситуації;

- продуктивно-синтетичний – особа має глибоке розуміння щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати синтез, генерувати нові уявлення, переносити раніш засвоєні знання на нетипові, нестандартні ситуації.

- *Уміння* – здатність людини виконувати певні дії при здійсненні тієї чи іншої діяльності на основі відповідних знань. Уміння поділяються за видами:

- предметно-практичні – уміння виконувати дії щодо переміщення об'єктів у просторі, зміну його форми, тощо. Головну роль у регулюванні предметно-практичних дій виконують перцептивні образи, що відображають просторові, фізичні та інші властивості предметів і забезпечують керування робочими рухами відповідно до властивостей об'єкта та завдань діяльності;

- предметно-розумові – уміння щодо виконання операцій з розумовими образами предметів. Ці дії вимагають наявності розвиненої системи уявлень і здатності до розумових дій (наприклад, аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння тощо);

- знаково-практичні – уміння щодо виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Прикладами цих дій є письмо, прокладання курсу по карті, одержання інформації від пристроїв тощо.;

- знаково-розумові – уміння щодо розумового виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Наприклад, дії, що є необхідні для виконання логічних та розрахункових операцій. Ці дії дозволяють вирішувати широке коло задач в узагальненому вигляді.

- *Навичка* – дії, що виконуються при здійсненні певної діяльності, котрі завдяки численним повторенням стають автоматичними і виконуються без свідомого контролю.

Об'єктом оцінювання знань і вмінь студентів є програмний матеріал з відповідних навчальних дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час поточного і підсумкового контролю.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, вмінь публічно чи письмово представити певний матеріал, вироблених умінь аналізу та тлумачення нормативно-правових документів, кваліфікації практичних ситуацій.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмового матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Представлені критерії оцінювання охоплюють всі види поточного і підсумкового контролю, які реалізуються в Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Контроль успішності студентів здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою з розподілом балів відповідно до видів контролю на основі Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженого на засіданні вченої ради Юридичного інституту 12.10.2010 р., протокол №2 (далі – Положення).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ

Відповідно до Положення (п. 2.1.4.2.) поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських, практичних та лабораторних заняттях в чотирибальній шкалі оцінок.

Оцінка 5 «відмінно» ставиться за наступних умов:

- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.

Оцінка 4 «добре» ставиться за наступних умов:

- студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 3 «задовільно» ставиться за наступних умов:

- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;
- допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

Знання студента, що оцінюються на 3, повинні у всякому разі бути достатніми для подальшого вивчення дисципліни. Недоліки знань повинні стосуватися менш суттєвих подробиць. Помилки у більшій частині виправляються після вказівки викладача.

Оцінка 2 «незадовільно» ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНИХ КОНТРОЛЬНИХ / САМОСТІЙНИХ РОБІТ

Під час семінарських, практичних занять можливе проведення коротких за змістом самостійних чи поточних контрольних робіт, завданням яких є перевірка рівня засвоєння студентами окремих складних тем, групи тем чи окремого модуля навчальної дисципліни. Їх оцінювання здійснюється за чотирибальною системою.

Оцінку «5» ставиться, якщо:

- розв'язано правильно всі задачі чи дано правильні відповіді на всі теоретичні запитання;
- у відповідях видно повне розуміння суті проблеми;
- виклад термінологічно правильний, вся робота виконана акуратно.

Оцінка «4» ставиться, якщо:

- відповіді на теоретичні питання правильні, але виклад не достатньо чіткий;
- розв'язано всі завдання, але допущено незначні недоліки.

Оцінка «3» ставиться, якщо:

- виклад показує розуміння питання, але він нечіткий, з недоліками; пояснення в цілому передають зміст відповіді на питання, але подані хаотично, без помітної логіки відповіді;
- розв'язано більшість завдань або розв'язано всі завдання, але є суттєві недоліки.

Оцінка «2» ставиться, якщо:

- не розкрито поставлених питань;
- в розв'язку завдань або при виконанні відповіді на теоретичні питання є грубі помилки, які свідчать про незнання і нерозуміння матеріалу, який винесено на контрольну роботу;
- відсутні відповіді на теоретичні питання або подані відповіді з грубими помилками.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВИКОНАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ (КРІМ ТЕСТОВИХ)

Згідно Положення (п. 5.1.3.2.) варіанти завдань для проведення модульних контрольних робіт розробляються викладачами з урахуванням накопичувальної системи оцінювання знань (залежно від форми підсумкового контролю: екзамену та заліку), та оцінюються у фіксовану кількість балів за кожне із завдань варіанту. Проставлена кількість балів сумується і виставляється остаточна оцінка за контрольну роботу. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу для студентів денної форми навчання:

- 20 – з дисциплін, які закінчуються екзаменом;
- 50 – з дисциплін, які закінчуються заліком.

Критерії оцінки завдання модульної контрольної роботи, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за його виконання:

всі бали передбачені для відповідного завдання (відмінно) ставляться в тому разі, коли:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

- студент має навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

2/3 балів передбачених для відповідного завдання (добре) ставиться в тому разі, коли:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування нормативним матеріалом;

- допускає 3-4 недоліки.

1/2 балів передбачених для відповідного завдання (задовільно) ставиться в тому разі, коли:

- студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

- допускає 5-6 недоліків.

від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах (незадовільно) ставиться в тому разі, коли:

- студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу;

- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- допускає грубі помилки.

0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли студент не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ (ІНДИВІДУАЛЬНОЇ) РОБОТИ

В процесі оцінювання результатів самостійної (індивідуальної чи індивідуально-дослідної роботи студентів), яка відповідно до Положення (п. 5.1.4.1.) може передбачати письмове обґрунтоване виконання практичних завдань, задач; складення списку бібліографічних джерел по заданій проблемі; формування схем, таблиць до відповідної теми; реферування наукових статей; аналіз судової практики з відповідних питань; анотацію наукових поглядів по заданій проблемі; конспектування хрестоматійних джерел тощо необхідно враховувати три основні компоненти:

1. Рівень знань:

- глибина і міцність знань;
- рівень мислення;
- уміння систематизувати знання по окремих темах;
- уміння складати розгорнутий план відповіді;
- давати точні формулювання;
- правильно користуватися поняттєвим апаратом;
- культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладу);
- навички і прийоми виконання практичних завдань.

2. Навички самостійної роботи:

- уміння пошуку необхідної літератури;
- орієнтація в потоці інформації щодо обраної спеціальності;
- навички ведення записів (складання простого і розгорнутого плану, конспекту, реферату, виступу, а також навички науково-пошукової роботи).

3. Уміння застосувати знання на практиці:

- реалізація на практичних, семінарських заняттях;
- виконання індивідуальних завдань під час проходження практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКУ

Відповідно до нормативних документів та Положення (п.4.6.) залік виставляється автоматично, якщо у студента денної форми навчання за результатами додавання підсумкового балу за семінарські (практичні) заняття (максимально 45 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 5 балів) було набрано мінімум 50 балів. Відповідно ті з студентів, хто не набрав мінімуму балів зобов'язані здати залік, який оцінюється максимально у 100 балів (п. 5.2.6. Положення). Залікові білети розробляються та затверджуються у встановленому порядку і включають завдання з встановленими максимальними за них балами (у сумі 100 балів).

Критерії оцінки завдань заліку такі ж як модульних контрольних робіт, виходячи з максимальної кількості балів передбачених за кожне завдання.

Залік «зараховано» виставляється за результатами його складання, якщо у студента:

- повна і правильна відповідь на теоретичні запитання та виконані або не повністю виконані практичні завдання (при наявності) - оцінка 90-100 балів;
- достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями та вірно виконане практичне завдання (при наявності) - оцінка 70-89 балів;
- поверхова відповідь на теоретичне запитання та виконане практичне завдання без достатніх пояснень (при наявності) - оцінка 50-69 балів.

Залік «не зараховано» виставляється, якщо у студента:

- правильна, але не повна відповідь на теоретичне запитання та не виконані практичні завдання (при наявності);
- поверхова відповідь на теоретичне запитання та не виконані практичні завдання (при наявності);
- відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання і не повністю виконане практичне завдання (при наявності) – студент набрав 49 і менше балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ

Екзамен пишеться письмово, з використанням відповідним чином розроблених та затверджених екзаменаційних білетів і оцінюється максимально у 50 балів (п. 5.2.5. Положення).

Критерії оцінювання завдання екзаменаційної роботи:

Всі бали передбачені для відповідного завдання (відмінно) ставляться в тому разі, коли:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

- студент має навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

2/3 балів передбачених для відповідного завдання (добре) ставиться в тому разі, коли:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування нормативним матеріалом;

- допускає 3-4 недоліки.

1/2 балів передбачених для відповідного завдання (задовільно) ставиться в тому разі, коли:

- студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

- допускає 5-6 недоліків.

Від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах (незадовільно) ставиться в тому разі, коли:

- студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу;

- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- допускає грубі помилки.

0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли студент не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Оцінювання навчальної і виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально 50 балів) та балів за захист матеріалів (максимально 50 балів) (п. 4.8. Положення).

Розподіл балів за відповідні письмові звітні документи практики встановлений Положенням (п.4.8.)

При захисті матеріалів практики (максимальна кількість балів – 50) мають бути враховані такі критерії:

- успішність і повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання вимог професійної етики, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність та якість ведення щоденника;
- повнота, логічність, стилістична досконалість звіту;
- організованість, упевненість, інтерес до роботи.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- впевненості, організованості і сумлінного ставлення до покладених на обов'язків;
- дотримання вимог професійної етики, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного етапу навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- підготовки чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та включає самооцінку власної діяльності;
- для магістрантів - наявності особистих думок та самоаналізу роботи, наведених у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

Оцінка «добре» (70-89 балів) ставиться за умов:

- виконання повного обсягу програми практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики;
- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

Оцінка «задовільно» (50-69 балів) ставиться за умов:

- подання вчасно оформленої звітної документації;
- виконання основної програми практики та індивідуальних завдань, якщо є численні зауваження щодо проходження практики.

Оцінка «незадовільно» (1-49 балів) ставиться за умов:

- недотримання вимог професійної етики;
- порушення виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики; невиконання завдань і програми практики;
- не подання звітної документації.

Невідповідність відповідей студента в процесі захисту поданим матеріалам та якості його звіту призводить до зниження його оцінки відповідно до 50 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Оцінка «відмінно» виставляється за таких умов:

- повний аналіз теоретичних положень з використанням юридичної термінології, уміння використати та охарактеризувати нормативну правову базу;
- уміння розкривати суть питання;
- чітка та логічна відповідь на поставлені додаткові запитання правильне вирішення практичного завдання.

Оцінка «добре» виставляється за таких умов:

- змістовний виклад теоретичного матеріалу, уміння користуватися понятійним та термінологічним апаратом дисципліни, уміння робити посилання на нормативну базу.
- достатньо точна відповідь на поставлені додаткові запитання.
- правильне вирішення практичного завдання з незначними недоліками.

Оцінка «задовільно» виставляється за таких умов:

- досить поверхове, неповне розкриття суті питань, неповний виклад теоретичного матеріалу, недостатнє застосування професійної термінології.
- недостатньо точна відповідь на додаткові запитання, допущення незначних помилок у тлумаченні нормативного матеріалу;
- правильне вирішення практичного завдання без належної аргументації.

Оцінка «незадовільно» виставляється за таких умов:

- нездатність сформулювати відповідь з використанням понятійного та термінологічного апарату дисципліни, невміння підібрати та охарактеризувати відповідний нормативний матеріал;
- невірна чи неадекватна відповідь на додаткові запитання;
- невірний розв'язок практичного завдання.

Комплексна оцінка за державний екзамеn зі спеціальності виставляється з урахуванням відповідей на всі питання та виконане практичне завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання курсової роботи в 100-бальній шкалі оцінювання детально визначені п.4.7. Положення і включають оцінку самої роботи та рівень знань виявлений студентом під час захисту курсової роботи

Загалом підсумкова оцінка курсової роботи повинна враховувати наступні показники її якості.

Зміст курсової роботи:

- актуальність обраної теми та спрямованість на розробку практичних рекомендацій;
- ступінь досягнення студентом поставленої мети та вирішення завдань курсової роботи;
- адекватність використання понятійного та нормативного матеріалу в процесі проведення дослідження;
- багатоваріантний підхід до вирішення поставлених завдань;
- рівень обґрунтованості запропонованих заходів та рішень;

- логічність побудови, розвиненість мови та якість оформлення курсової роботи,
- співпраця з науковим керівником при підготовці роботи.

Захист курсової роботи:

- уміння стисло, чітко та логічно викласти основний зміст і висновки по роботі;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції та погляди;
- рівень правової та загальної підготовки студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Для максимальної об'єктивності в оцінці захисту дипломної роботи приймаються в розрахунок наступні критерії:

- а) вміння чітко висловлювати свої думки;
 - б) обґрунтованість мети, причини дослідження, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення;
 - в) адекватність в визначенні проблем;
 - г) відповідність розробки, аналізу, рішення проблеми кваліфікаційному рівневі магістра;
 - д) змістовність і цілісність структури роботи;
 - е) інформативність заголовків і підрозділів щодо їхнього змісту, а також їх зв'язок з іншим текстом;
 - ж) логічний зв'язок між проблемою і розподілом роботи на розділи і підрозділи;
 - з) оригінальність, новизна погляду на об'єкт і предмет дослідження;
 - й) вміння знаходити й опрацьовувати інформацію;
 - к) використання сучасних методів обробки й аналізу інформації;
 - л) надійність методів дослідження;
 - м) достатність глибини досліджень;
 - н) ґрунтовність отриманих теоретичних висновків;
 - о) чіткість висновків і рекомендацій;
 - п) практична цінність результатів дослідження й можливість їх впровадження;
 - р) правовий чи соціально-економічний ефект від впровадження результатів дослідження;
 - с) наявність всіх необхідних структурних елементів в роботі та їх логічна послідовність;
 - т) зовнішній вигляд дипломної роботи.
- Під час захисту також оцінюються ясність і ґрунтовність доповіді, відповідей на питання, пояснень, наявність комунікативних навичок, таких як уміння слухати, викладати свої думки, вести бесіду.

Для нотаток

Для нотаток